

מועצה אזורית מגידו מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

דוח ביקורת

ועד מקומי אליקים

נובמבר 2012

ארחב ביוספרי

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il

email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

תוכן העניינים

3 כללי
4 מבוא
7 פירוט הממצאים
16 המלצות

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

כללי

במסגרת תכנית עבודה 2012 של הביקורת הפנימית במועצה, התבצעה ביקורת בוועד מקומי אליקים בכדי לעמוד על תפקודו של הוועד המקומי כמתחייב מדיני הרשויות המקומיות. הביקורת התקיימה בתיאום ובשיתוף פעולה מלא עם היו"ר וחברי וועד מקומי .

מטרתה ביקורת- בחינת התנהלות ותפקוד וועד מקומי אליקים על פי כללי המנהל התקין והחיסכון כמתחייב מדיני הרשויות המקומיות.

המסד החוקי והנורמטיבי:

הביקורת התבססה בבדיקתה על פקודת, צו המועצות האזוריות, תשי"ח-1958, חוזרי מנכ"ל משרד הפנים וכללי מנהל תקין.

הנושאים המרכזיים שנבדקו:

1. ניהול הוועד..
2. העסקת עובדים בוועד המקומי.
3. קיום נהלים והתקשרויות מול ספקים וקבלנים.
4. תקציב שנתי ותכניות חומש.
5. מנגנוני ביקורת ופיקוח על הוועד המקומי.

שיטת הביקורת והיקפה:

1. ניתוח מסמכים (ע"פ דרישה מפורטת אשר הועברה ע"י הביקורת).
2. פגישות עם בעלי תפקידים בוועד המקומי ובמועצה.
3. סיורי שטח והתרשמות בלתי אמצעית מפעילות הוועד והפרויקטים השונים.
4. הביקורת התמקדה בבדיקתה באופן תפקוד הוועד המקומי במהלך השנים 2010 - 2012.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

מבוא

- א. בתחום שיפוטה של המועצה האזורית מגידו נמצאים 13 ישובים הכוללים בין היתר: 9 קיבוצים, 3 מושבים, ומושבה ומתקיימות בה שני רובדי שלטון. הרובד העליון הוא המועצה האזורית והרובד מתחתיה הוא הוועד המקומי (שנבחר על פי הוראת צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות התשנ"ח-1958), המנהל את הישוב.
- ב. אליקים הינו ישוב כפרי, חקלאי, קהילתי, המשלב אוכלוסייה של דתיים ומסורתיים.
- ג. הישוב הוכר מחדש כמושב עובדים בתאריך 18.08.2008 וכיום מתנהלת עבודת מטה מול מנהל מקרקעי ישראל לחלוקת המשבצת והנחלות.
- ד. בישוב גרות 170 משפחות, מתוכם כ-50 משפחות צעירות של בני ממשכים וכ-35 משפחות בשכירות, סה"כ 760 תושבים.
- ה. לישוב קיים תכנון בסיסי של תמונת העתיד היישובי לשנים הקרובות, מבחינה פיזית, הרחבות, הקמת מבני ציבור ובניית מרקם חיים יישובי איכותי. דבר המחייב תקציבים פנימיים וחיצוניים והגדרת סדר עדיפויות יישובי.
- ו. הישוב פועל לשינוי תכנית מתאר והכרתו ע"י מנהל מקרקעי ישראל כתנאי לביצוע ההרחבה.
- ז. רוב התקציב היישובי מנוהל ע"י המועצה בכרטיסיית הישוב. (שירותים מוניציפאליים, קהילתיים, אחזקה, ניקיון וגינון).
- ח. בשנת 2009 היה ניסיון לשינוי ארגוני בליווי היועץ דני לוי, תהליך שרתם את הנהלת הישוב, הוועדות והחברים בניסיון לשינוי רחב בישוב, נקבעו עקרונות התחדשות תוך קבלת אחריות עצמית של החברים והתושבים ונקבעו עקרונות לעבודה השוטפת של חברי הוועד כולל בחירת מזכיר יישוב, הגדרת חזון ותכניות עבודה, תקציב ועוד. פעילות זו נעצרה עקב מגבלות תקציב ומוכנות התושבים לשלם ארנונה יישובית, כישלון בבחירת מזכיר, חוסר שיתוף פעולה פנימי ורוח התנדבות נמוכה ביישוב.
- ט. במושב קיים קונפליקט פנימי, תודעתי כאשר רוח ההתנדבות והתרומה לציבור נמוכה ביותר (התנדבות לוועדות, תפקידים ציבוריים, תשלום מיסים) ומצד שני הדרישות מהוועד המקומי

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

ומהמועצה מלאים. ("מגיע לי", "המועצה חייבים לנו"). לאור החתך הסוציו אקונומי קשה לתושבים להחליט על תשלום ארנונה וללא גביה קשה יהיה לנהל את הוועד המקומי.

ג. האגודה החקלאית בכפר הינה ספק המים היישובי.

יא. יו"ר הוועד המקומי אלי שלום משמש בתפקידו מזה 12 שנה ובמקביל משמש כיו"ר האגודה

החקלאית כוועד ממונה.

הישגי הוועד הממונה:

- הגדרת היישוב כמושב עובדים. (2008).
- הסכם חכירה עם מנהל מקרקעי ישראל.
- תכנית תשתיות ליישוב.
- תכנית מטעים.
- השלמת ההכרה כמושב עובדים (ממ"י).
- תכנית הרחבה ושינוי תכנית מתאר.

יב. האגודה החקלאית ביישוב הינה הגוף הפעיל עסקית ותכנונית כאשר הפרויקטים המרכזיים הינם:

- תכנון כבישים ומדרכות וביצועם בתאום המועצה ובשיתוף משרד החקלאות, השיכון, פיתוח הגליל והתחבורה.
- תכנית מטעים.
- ביצוע הרחבה חברתית קהילתית.
- פיתוח אזורי תעשייה ותיירות.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

- תקציב האגודה החקלאית בנוי על בסיס הכנסות קבועות מנכסי האגודה (אורחן, אנטנה סולארית, מבנה המכולת, קרקעות).
- התקציב השנתי הינו 800,000 ₪ המושקע ברובו ביישוב.
- יש לציין שהאגודה משלימה את תקציב הוועד המקומי ואת הפעילות ביישוב לפי האינטרסים הפנימיים ולפי תפיסותיה.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

פירוט הממצאים:

1. סמכויות הוועד המקומי

- א. לוועד מקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה, לרבות התנאים והמגבלות בסמכויות אלה ובכפוף לסעיף 63(ה), הוועד המקומי יהיה רשאי לעשות שימוש בסמכויותיו, ככל שלא יהיה בכך סתירה להחלטות המועצה שהודיעה עליהן לוועד ולחוקי העזר שלה. המועצה רשאית לבטל אצילת סמכויות לוועד המקומי ובלבד שנתנה לוועד המקומי הזדמנות להשמיע טענותיו.
- ב. מליאת המועצה בישיבתה אישרה את מסמך האצלת הסמכויות לוועדים המקומיים באופן גורף מיד לאחר הבחירות בשנת 2009 לכל הוועדים המקומיים. נמצא כי נוהל זה אינו כמתחייב מהוראות משרד הפנים ומחייב האצלת סמכויות בכל שנה בהתאם לתקציב הוועד, לתכניותיו ולאור החלטות המועצה.
- ג. בוועד המקומי לא נמצא מסמך האצלת סמכויות של המועצה המגדיר את תחומי האחריות של הוועד או סייגים שהמועצה מגדירה בניגוד למתחייב.
- ד. הביקורת ממליצה לקבוע סל שירותים מינימאלי, מעבר לתפקידי המועצה הכלליים המוגדרים בצו, אותו המועצה תהייה מחויבת להעניק לכלל התושבים. מומלץ כי תיקבע אמנת שירות. במידה והמועצה תבחר שלא להאציל מסמכותה לוועד מקומי, יש לנמק זאת.
- ה. הביקורת ממליצה כי, אצילת הסמכויות תתבטא בכתב ותועבר לוועד המקומי.
- ו. נדרשת התאמה בין הסמכויות שהואצלו לוועד לבין הכלים הניתנים לו לביצוען.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

2. פעילות הוועד המקומי

א. עבודת הוועד המקומי ותהליכי קבלת ההחלטות בוועד, הינן הכרחיות לניהול התקין של הישוב. פעילויות כגון: קביעת סדר יום, פומביות ושקיפות ישיבות הוועד, מנין חוקי, פרוטוקולים, ביצוע ומעקב אחר החלטות, תקציב שנתי, קיום מכרזים, המצאת ידיעות למועצה, הינן חלק מפעילויות שבשגרה וחיוניות לניהול תקין של הוועד המקומי.

ב. הוועד המקומי טרם הטיל מס ארנונה על התושבים, הוועד מסתמך על גביית המועצה מהתושבים האמורה להפסק בסוף 2012. מהביקורת עולה כי ללא הטלת ארנונה לא יהיה לוועד המקומי כל יכולת לפעול בישוב.

ג. לישוב נבחר וועד מקומי בהרכב של חמישה חברים במועד הבחירות המוניציפאליות.

• יו"ר – אלי שלום.

• דורון מועלם.

• ארגובי אשר – נציג מליאה.

• אייל אברהם.

• ארמה ידידה.

ד. נמצא כי, לא מתקיימות ישיבות שוטפות של הוועד המקומי הנבחר, בניגוד למתחייב.

ה. נמצא כי ישיבות הוועד אינן מפורסמות לציבור בניגוד למתחייב.

ו. נמצא כי, קיימת ועדת תרבות בישוב. לא נמצא תיעוד לעבודתה השוטפת של הועדה מול הוועד (תכנית עבודה שנתית ותקציב).

ז. נמצא כי, הפרוטוקולים של ישיבות הוועד אינם כוללים את תוכן הדיון, דרך קבלת ההחלטות מבחינת תוצאות ההצבעה של חברי הוועד.

ח. נמצא כי, לא מופצים פרוטוקולים לחברי הוועד בניגוד למתחייב, דבר הפוגע ביכולת חברי הוועד לבחון ולפקח על ביצוע ויישום ההחלטות.

ט. נמצא כי, הפרוטוקולים אינם מופצים לציבור בניגוד למתחייב.

י. נמצא כי אחד מחברי הוועד חייב תשלומי ארנונה למועצה, דבר הפוגע בסמכותו וביכולתו להיות נציג ציבור בוועד המקומי.

יא. נמצא כי אחד מחברי הוועד המקומי הינו עובד מועצה. דבר המהווה ניגוד עניינים ועומד בניגוד לחוק. לפי סעיף 99 לצו עובד מועצה פסול מלכהן כחבר וועד מקומי.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

ב. במהלך הביקורת התקיימה פגישת כל חברי הוועד המקומי יחד עם נציגי ועדת תרבות. מהשיחה עלתה התובנה, כי הניהול הקיים של הישוב על ידי הוועד המקומי אינו אפשרי ומחייב שינוי משמעותי. הוחלט בפגישה כי הרעיון שהוועד ינוהל ע"י גורם חיצוני "ועד ממונה" ראוי לבחינה ולניסיון. הוועד החליט כי, תתקיים פנייה לראש המועצה בבקשה לקבל התפטרות הוועד ולמנות וועד ממונה ליישוב.

3. נהלי עבודה בוועד המקומי

- א. נהלים מפורטים ומגדירים מדיניות ודרכי ביצוע, ובשיתוף פעולה מעקב אחר הטמעתם, מהווים כלי ניהול ובקרה חשובים לביצוע תהליכי עבודה בהתאם למדיניות הארגון שנקבעה. הימצאות נהלי עבודה כתובים תורמת להבהרת מדיניות ההנהלה בתהליכי העבודה, וכן להבהרת האחריות והסמכויות לבעלי התפקידים השונים.
- ב. קביעת נהלי עבודה בוועד המקומי בנושאים שונים כגון: קיום ישיבות, ריכוז עבודת הוועדות, עבודה שוטפת של הוועדות מול המזכירות, עבודה ויחסי גומלין מול המלווה המוניציפאלי, דרכי פעולה מול גורמי הביקורת ועוד, הינה חיונית ונועדה בין השאר להסתייע בידע רב שנצבר לאורך זמן בניהול הוועד המקומי.
- ג. מהביקורת עלה, כי בוועד אליקים לא קיימים נהלי עבודה כתובים המבוססים על המנהל הציבורי התקין.
- ד. נמצא כי אין לוועד המקומי כל תיעוד להתנהלותו השוטפת, שכן אין מזכירות, אין מזכיר/ מזכירה, אין מחשב שניתן לשמור את הידע הארגוני והחלטות הוועד דבר שיאפשר נגישות לגורמי חוץ ופנים לבחון התנהלותו.
- ה. נמצא כי, לא קיימות הגדרות תפקידים מפורטים ועדכניים לבעלי תפקידים מרכזיים ואחרים כגון: הגדרות תפקיד של יו"ר הוועד המקומי ויחסי הגומלין שלו עם הגורמים השונים.
- ו. נמצא כי, בישוב לא קיימת מזכירות/מנהלת ועד מקומי, הביקורת ממליצה לישוב לבחון מינוי מנהל/ת ישוב בחלקיות משרה לצורך ניהול התחום המוניציפאלי.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

4. התנהלות ישיבות הוועד המקומי

מהביקורת עולה, כי הוועד המקומי המשותף מתכנס מעת לעת בתדירות של אחת לשלושה חודשים, כאשר רק חלק מהישיבות מתועדות בפרוטוקולים בספרי הוועד. נמצא כי בשנים 11-2010 תועדו 7 ישיבות ועד בלבד, ובשנת 2012 תועדה ישיבה אחת עד למועד הביקורת. מדברי יו"ר הוועד עולה, כי התקיימו דיונים טלפוניים בנושאים שונים שלא תועדו בפרוטוקול. כמו כן נטען כי היו ישיבות ועד שלא תועדו מחוסר נושאים מהותיים.

א. פירוט ישיבות הוועד המקומי במהלך שנת 2011

מס"ד	מועדי ישיבות הוועד המקומי	נוכחות חברי וועד	הערות
1	07.06.10	5 מתוך 5 חברי וועד	הקמת עמותת ביה"כ.
2	04.05.10	לא נרשמו הנוכחים	הטלת ארנונה ישובית. דמי קבורה.
3	29.11.10	5 מתוך 5 חברי וועד	שימוש פרטי במקלטים
4	20.12.10	3 מתוך 5 חברי וועד	הטלת ארנונה
5	03.01.11	5 מתוך 5 חברי וועד	הקפאת עבודת המזכיר
6	31.01.11	3 מתוך 5 חברי ועד	סיום התקשרות עם מזכיר הישוב
7	18.05.11	4 מתוך 5 חברי וועד	דיון תב"ר
8	27.03.12	4 מתוך 5 חברי וועד	סיוע לפעילות הנוער

- ב. מבדיקת התנהלות ישיבות הוועד המקומי עולה, כי מספר הישיבות שהתקיימו לא היה כנדרש, הזימון לישיבות היה בהודעות מסרוונים בפלאפון ובטווח התראה קצר (יום-יומיים).
- ג. נמצא כי נציג הישוב במליאת המועצה נכח בישיבות הוועד.
- ד. נמצא, כי בפרוטוקולים לא מוגדר סדר יום לישיבה, ולא ברורה דרך קבלת החלטות בישיבה. כלומר אין תיעוד ורישום הצבעת חברי הוועד.
- ה. נמצא, כי הפרוטוקולים של סיכומי הישיבות אינם נכתבים כנדרש. לא מתקיים כל מנגנון מעקב אחר ביצוע החלטות הוועד המקומי לאורך זמן. הביקורת ממליצה לקיים מנגנון אחר יישום

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

החלטות הוועד המקומי כולל לוחות זמנים וקביעת אחריות ביצוע. זאת, בכדי לנהל מעקב ושליטה אחר ביצוע ויידוא החלטות הוועד המקומי לאורך זמן.

1. נמצא כי הפרוטוקולים נכתבים בכתב יד בספר הפרוטוקולים, אינם מופצים לחברי הוועד ואינם מוצגים לחברי הישוב בניגוד למתחייב.

5. מורשה חתימה בחשבונות הוועד:

בוועד המקומי מוגדרים שני מורשה חתימה: אלי שלום ודורון מועלם. מאחר וההתנהלות הכספית מתנהלת ברובה במועצה, הרי שהפעילות הכספית בוועד המקומי הינה מצומצמת ומפוקחת ע"י גזברות המועצה.

6. יחסי ועד מקומי ועד אגודה:

א. נמצא כי לא קיים כל הסכם כתוב ורשמי בדבר שימוש ואחזקת מבני הציבור של האגודה ע"י הוועד המקומי בניגוד למתחייב.

ב. נמצא כי קיימים ניגודי אינטרסים מובהקים בין הנהלת האגודה לוועד המקומי בכל הקשור לניהול שוטף של הישוב על מורכבותו הייחודית. דבר המתבטא בשיקולים כלכליים שונים המשפיעים על מרקם החיים בישוב.

ג. נמצא כי המועצה מעבירה כספים לטובת שיפוץ מבני הציבור בישוב ללא חוזה החכרה המעיד על אחריות הוועד המקומי בנדון, בניגוד למתחייב.

ד. שייכות המבנה תיקבע לפי מימון הקמתו: נכסים אשר המועצה מימנה את הקמתם ושנרשמו בספרי המועצה במסגרת התקציב הרגיל או במסגרת התקציב הבלתי רגיל, יהיו באחריותו של הוועד. שימוש בנכסים אלה ע"י האגודה או על ידי גוף אחר יעשה בהסכם. המקרקעין יירשמו בבעלות המועצה.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

ה. נכסים אשר הקמתם מומנה ע"י האגודה או גורמים לא שלטוניים אחרים יושכרו לוועד המקומי במחיר סמלי או יימסרו לשימוש ללא תמורה, בהתאם להסכם שיסדיר את זכויות הצדדים.

7. אופן קיום נהלים והתקשרויות מול ספקים וקבלנים:

- א. על רשות מקומית, כמו גם על וועד מקומי חלים הוראות בדבר מכרזים וקבלת הצעות. זאת, בכדי לאפשר פעילות והתקשרויות מול ספקים וקבלנים על פי כללי המנהל התקין והחיסכון. קביעת הספקים ו/או קבלנים ונותני שירותים אחרים להתקשרות עם ועדים מקומיים להיעשות על פי אותם כללים החלים על המועצה האזורית.
- ב. כאשר, סכומה הצפוי של התקשרות שוועד מקומי מבקש לערוך עולה על 335,000 ₪ כי אז יערך ההליך כולו על ידי ועדת מכרזים של המועצה גם אם כמכרז זוטא. קביעת הספקים או קבלנים בהתקשרויות שסכומן עד 335,000 ₪ תעשה על ידי הוועדים המקומיים עצמם, ובמידה שהסכום הצפוי של ההתקשרות מצריך עריכת מכרז זוטא יפנו הוועדים המקומיים אל 4 (ארבעה) ספקים וקבלנים זאת אך ורק מתוך רשימת הספקים המתנהלת במועצה האזורית.
- ג. הביקורת מציינת כי במרבית ההתקשרויות, גובה הסכומים הינו בסמכות הוועד המקומי. יחד עם זאת, לא נמצאו הוראות ונהלים כתובים בנושא התקשרויות מול ספקים וקבלנים. כגון: אישור מורשה חתימה (יו"ר הוועד, מלווה מוניציפאלי, חבר ועד), נוהל הזמנת עבודה, מבחן הצעות מחיר, חוזה חתום ועוד.
- ד. הביקורת ממליצה כי, התקשרות בסכום שאינו מחייב עריכת מכרז תיעשה בהתאם לנהלים הקיימים ולפי רשימת הקבלנים במועצה האזורית. במקרים בהם המועצה לא מחזיקה ברשימות ספקים כאמור, יערך הוועד מכרז לכל התקשרות.
- ה. נמצא כי לא קיימים קריטריונים לבחירת הקבלנים לביצוע העבודות בניגוד למתחייב (יכולת, ניסיון, ערבויות).
- ו. נמצא כי, לא נערכים חוזים מול קבלנים המבצעים עבודות במושב, דבר הפוגע באופן מהותי ביכולת דרישה ותביעה של בעלי המקצוע בעתיד על תקלת ביצוע ואחריות מקצועית.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

8. פתיחת תיקים ברשויות המס ע"י הוועד המקומי:

- א. נמצא כי לא נפתח תיק במע"מ מאחר והוועד מלכ"ר.
- ב. נמצא כי, נפתח תיק מס הכנסה במדור מלכ"רים, כמתחייב.
- ג. נמצא כי, נפתח תיק מס הכנסה ניקויים כמתחייב.
- ד. נמצא כי נפתח תיק בביטוח לאומי כמתחייב.

9. תקציב הוועד המקומי

- א. קיימים מספר מנגנוני פיקוח ובקרה על הוועדים המקומיים, כגון: ועדת ביקורת פעילה ומתפקדת, אישור תקציב על ידי המועצה, מינוי רו"ח ועוד. אלה, נועדו להוות כלים בכדי לוודא כי עבודת הוועד המקומי והתנהלותו אשר נועדה לצורך מתן שירות לציבור תושבי הישוב, נעשית על פי חוק ועל פי כללי המנהל התקין. **נמצא כי חלק ממנגנוני הבקרה הקיימים לוקים בחסר.**
- ב. **תקציב ועדים מקומיים**- הוראות החוק, סעיף 134 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) מתייחס לתקציב הוועד המקומי וקובע בין היתר כי: לשם מילוי תפקידו יכין ועד מקומי תקציב של הכנסה והוצאה לשנת הכספים ויגישו למועצה. התקציב, יוגש למועצה לאישור לא יאוחר מיום 1 באוקטובר בכל שנה, לשנת הכספים הבאה.
- ג. **חשבונות הוועד מקומי יתנהלו בהתאם להוראות החלות על חשבונות המועצה.** הוועד המקומי יגיש מדי שנה דוח כספי מבוקר בידי רואה חשבון, הדוח יוגש לא יאוחר מארבעה חודשים מתום שנת הכספים. **תמצית הדוח הכספי תופץ לכל תושבי הישוב בתוך 14 ימים מהגשת הדוח למועצה.**
- ד. **הגשת ואישור התקציב בזמן הנדרש** מאפשר ניהול אפקטיבי לתכנון ובקרה. וכי בסמכות המועצה לאכוף את החובה בדבר הגשת הדוח הכספי, לרבות שלילת סמכויות הוועד המקומי והטלת סנקציות נוספות.
- ה. **הביקורת מצאה כי:**

- 1) תקציב 2011 טרם הוגש בניגוד למתחייב.
 - 2) תקציב 2012 טרם הוגש בניגוד למתחייב
 - 3) דוח כספי מבוקר של 2010 לא הוגש.
 - 4) בקרת התקציב נעשית על ידי רו"ח כמתחייב.
- ו. נבדק ונמצא, כי מונה רו"ח לוועד מקומי כמתחייב.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

- ז. תקציב הוועד המקומי מנוהל ע"י גזברות המועצה. בתקציב קיימים סעיפים קבועים המאושרים לפעילות שנתית כגון: חשמל, גינון, שכר ועוד. סעיפים אלה משולמים ע"י המועצה לספקים. במידה וישנם הוצאות נוספות המתחייבות מפעילות הוועד המקומי נדרש אישור תקציבי מראש לכל הוצאה שכן הוצאות אלה תלויות ברמת גביית המס מתושבי היישוב.
- ח. לדברי יו"ר הוועד המקומי האגודה החקלאית משלימה ע"פ תפיסתה וע"פ האינטרסים הפנימיים את תקציב הוועד המקומי והפעילויות בישוב. (נוער, קשישים, תרבות).
- ט. הביקורת מציינת כי בביקורת מבקר משרד הפנים קיבלה המועצה הערה על העובדה כי אין לאליקים תקציב משנת 2009, אין דוחות כספיים ואין חשבון בנק לוועד המקומי, בניגוד למתחייב.
- י. לאור הנאמר לעיל ולאור העובדה כי רוב כספי הישוב מתנהלים בכרטיסיה ובפועל אין ניהול כספי מהותי לישוב, הביקורת ממליצה לשקול כי הגזברות היא זו שתנהל את תקציב הוועד המקומי על כל המשתמע, זאת עד לבחינת הנושא עם הוועד המקומי שיבחר בבחירות.

10. ועדת ביקורת של הוועד המקומי

- א. סעיף 130 א' לצו המועצות קובע, כי המועצה תבחר ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב, אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מס' חברי ועדת הביקורת ימנה בין 3-5 חברים. בתיקון שנעשה בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשס"ד 2004, שונו ההוראות להתנהלות הוועד המקומי וסמכויותיו. בעוד שעד לתיקון הצו לא היה וועד מקומי חייב במינוי ועדת ביקורת, לאחר תיקון הצו חלה חובה למנות ועדת ביקורת לכל וועד מקומי, בחירת הוועדה מתבצעת ע"י המועצה. בפועל, החל מינואר 2005 חייבת בכל וועד מקומי לפעול ועדת ביקורת, הממונה ע"י מליאת המועצה.
- ב. חברי ועדת הביקורת אינם יכולים להיות חברי או עובדי הוועד המקומי, מספר חברי ועדת הביקורת: 3-5 חברים, תפקידי ועדת הביקורת אמורה לבקר את פעילות הוועד המקומי:

(1) תבדוק אם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדן.

(2) תבדוק את חשבונות הוועד המקומי ותוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר.

(3) תבדוק אם תוקנו ליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורת קודמות.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il

email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

- ג. החוק מקנה לוועדת הביקורת לקבל מהוועד המקומי כל מסמך ולברר כל עניין, לקבל תשובות מחברי הוועד ועובדי הוועד המקומי, כפוף לצנעת הפרט ולמגבלות משפטיות אחרות.
- ד. מהביקורת עולה, כי בוועד מקומי אליקים, אין ועדת ביקורת בניגוד למתחייב.

11. אגודת המים

- א. אספקת המים וניהול המים כולל הגבייה מתבצעת על ידי אגודת המים.
- ב. חוק רשות המים מחייב גביית אגרת ביוב לפי תעריף בהתאם למונה המים. בישובים בהם יש אגודת מים, על האגודה להעביר את צריכת המים הכוללת (ביתית + גינון) של כלל התושבים לרשות לצורך חיוב אגרת הביוב בהתאם. מהביקורת עולה, כי אגודת המים אינה מעבירה את צריכת המים למועצה ולאור זאת נקבע תשלום גלובלי לפי חוק העזר לפי חישוב על פי יחידת דיור, דבר שיצר עיוות בחלוקת הנטל בין חברי האגודה החקלאים לתושבים ובמיוחד למשפחות בעלות צריכת מים נמוכה.
- ג. האחראיות הכוללת על משק המים בחרום: משבר מים, אירועי פגיעה במים ומצבי חרום, הינה של המועצה האזורית (על פי צו תשל"ב 1972 סעיף 12 "לעשות את כל הדרוש להכנתו של המשק לשעת חרום ולהפעלתו בשעת חרום, לרבות ארגוןם והסדרתם של אספקת מצרכים ושירותים חיוניים"). מהביקורת עולה, כי לא קיימות הנחיות ברורות באשר לסמכות והאחריות אל מול אגודות המים בתחום המוכנות להתמודדות עם מצבים אלה. מובן מאליו כי הרשות המקומית הנושאת באחריות לתושבים תעסוק במתן פתרונות בתחום המים והביוב בעת אירוע חרום ובכלל.
- ד. הביקורת ממליצה לרשות המים ולמשרד הפנים לתת את הדעת בדבר האחראיות הציבורית של המועצה בעת משבר מים ולחייב את אגודות המים להפריש כספים לקרן הכנה לחרום וכן לאפשר פיקוח המועצה על האגודות בכל הקשור לטיפול בתשתיות לשגרה ולחרום.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

המלצות

- א. למנות וועד מקומי ממונה/מזכיר ישוב שיחליף את הוועד הקיים.
- ב. לגבש נהלי עבודה לניהול הוועד המקומי, המבוססים על הקביעות בדיני המועצות וכן על הניסיון הניהולי המצטבר של וועד מקומי וועדים מקומיים אחרים בנושאים שונים כגון: סדרי קיום ישיבות וסדר יום, אישור מורשה חתימה, התקשרויות מול קבלנים וספקים, דיון בתקציב, מינוי והעסקת עובדים, בעלי תפקידים סמכויות ואחריות, יחסי גומלין עם הנהלת המועצה ובעלי תפקידים שונים במועצה ומחוצה לה וכו', נהלים אלה, יהוו במידה רבה עוגן וידע ארגוני מצטבר לניהול על פי כללי המנהל התקין של וועד מקומי לאורך זמן.
- ג. לערוך חוזה בין הוועד המקומי לאגודה בדבר השימוש והאחזקה של מבני הציבור.
- ד. לבחון את מידת ורמת המעורבות המועצה בנושא העסקת עובדים בוועדים המקומיים ולקבוע כללים ונהלים מוסכמים על הגורמים השונים הנוגעים בדבר כגון: תהליכי איתור ומינוי כוח אדם, קיום מכרזים, תנאי העסקה, הליכי פיטורין ועוד. אשר יחייבו את הוועדים המקומיים בנושא.
- ה. תהליך אישור תקציב ותכנית חומש יישובית- מומלץ כי בכל שנה יציגו חברי הוועד המקומי את תכנית החומש, החזון היישובי והפערים אל מול התקציב, כאשר תוגדר תכנית עבודה משותפת ומוסכמת בין המועצה לוועד לגבי סדרי עדיפויות בהפניית תקציבים ליישוב.
- ו. להגדיר את חובת מינוי וועדת הביקורת ולהתנות העברת תקציבי המועצה בקיום חובות הוועד על כל המשתמע.
- ז. לבחון את סוגיית ניהול המים על המרכיבים והמשמעויות בדגש על:
 - המשמעויות הכלכליות הנובעות מהעברה אפשרית של ניהול משק המים לידי תאגיד ומציאת פתרונות אחזקה המחייבים והמקובלים על הצדדים הנוגעים בדבר.
 - מתן מענה בשעת משבר מים ובחרום.
 - אחריות אגודות המים על תשתיות המים בשגרה וערבות המועצה בעת משבר תשתיות.
 - גביית אגרת ביוב בהתאם לצריכת המים.
- ח. לקיים השתלמויות מקצועיות עתיות לחברי הוועדים המקומיים. הביקורת סבורה, כי נכון יהיה לתזמן זאת לאחר מועד הבחירות. ההשתלמות תעביר ידע ותיתן כלים בידי הנבחרים בנושאים שונים אשר יסייעו בניהול תקין של הוועדים המקומיים ובפיתוח היישובים לאורך זמן.

מועצה אזורית מגידו

מבקר פנים

www.megido.org.il
email: mebaker@megido.org.il

ת.ד. 90001 עפולה 18120 פקס: 04-9598400 טל: 04-9598410

ט. לגבש נהלים וכללים בנושא התקשרויות מול ספקים וקבלנים ומכרזים המבוססים על החוקים ועל כללי המנהל התקין כמתחייב מדיני המועצות. בנוסף, ממליצה הביקורת כי נושא ההתקשרויות יובל על ידי מזכיר המועצה ויו"ר הוועד המקומי בכדי להימנע מניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי.

י. בחינת תפקיד רכז מוניציפאלי שיקיים קשר תקופתי עם הוועדים המקומיים תוך הנחיות מקצועיות ונהלי עבודה סדורים עם המועצה :

- דיווח על פעילות המועצה, ישיבות מליאה ופרויקטים.
- תאום ציפיות והתנהלות בין הישוב למועצה.
- מעורבות מטה המועצה בקשר מול הוועדים המקומיים.
- בקרה ומעקב על התנהלות הוועד תקציבית וארגונית.